

Spis treści

Wstęp (<i>J. Monkiewicz, A. Wiktorow, L. Gąsiorkiewicz</i>).....	7
1. Wykluczenie finansowe i cyfrowe ludzi starszych: aspekty ekonomiczne i społeczne (<i>A. Wiktorow</i>)	11
1.1. Wprowadzenie	11
1.2. Starzenie się społeczeństwa. Kryteria starości. Demografia – stan obecny i prognoza	12
1.3. Sytuacja materialna ludzi starszych w Polsce, możliwość wykluczenia finansowego.....	17
1.4. Korzystanie z Internetu przez ludzi starszych, przejawy wykluczenia cyfrowego.....	21
1.5. Ludzie starsi na rynku finansowym. Możliwe ograniczenie uczestnictwa jako skutek cyfryzacji	23
1.6. Podsumowanie	31
Bibliografia	32
2. Finanse cyfrowe: kwestie koncepcyjne (<i>P. Gołąb, J. Monkiewicz</i>)	34
2.1. Wprowadzenie	34
2.2. Finanse alternatywne.....	35
2.3. Fintech	38
2.4. Finanse cyfrowe.....	41
2.4.1. Funkcje biznesowe w obszarze finansów cyfrowych.....	43
2.4.2. Fundament technologiczny: technologie i koncepcje technologiczne	48
2.4.3. Instytucje i rynki finansów cyfrowych.....	51
2.5. Podsumowanie	53
Bibliografia	54
3. Wykluczenie cyfrowe na rynku usług finansowych: wymiary zjawiska (<i>B. Czerwiński</i>).....	56
3.1. Wprowadzenie	56
3.2. Pojęcie wykluczenia cyfrowego	56
3.3. Wykluczenie z usług finansowych a wykluczenie cyfrowe.....	60
3.4. Wykluczenie cyfrowe na polskim rynku finansowym oraz w innych krajach europejskich.....	63
3.5. Konsekwencje wykluczenia cyfrowego w usługach finansowych	67
3.6. Podsumowanie	69
Bibliografia	70

4.	Konteksty zapobiegania wykluczeniu finansowemu seniorów (<i>K. Szczepańska</i>)	73
4.1.	Wprowadzenie	73
4.2.	Pojęcie jakości życia	75
4.3.	Jakość życia seniorów	78
4.4.	Jakość życia seniorów w polityce społecznej	86
4.5.	Podsumowanie	94
	Bibliografia	96
5.	Przeciwdziałanie wykluczeniu finansowemu i cyfrowemu seniorów na przykładzie ZUS – doświadczenia, działania, perspektywy (<i>J. Dziekan</i>)	99
5.1.	Wprowadzenie	99
5.2.	Seniorzy – poziom ubankowienia	101
5.3.	Czynniki zachęcające do korzystania z bankowości	104
5.4.	Działania ZUS na rzecz zwiększenia ubankowienia klientów	104
5.5.	Cyfrowy senior w ZUS	106
5.6.	Perspektywy dla cyfrowego ZUS	111
5.7.	Podsumowanie	111
	Bibliografia	112
6.	Wykluczenie cyfrowe seniorów na rynku finansowym – przegląd stanu badań krajowych (<i>T. Jedynak, W. Sułkowska</i>)	113
6.1.	Wprowadzenie	113
6.2.	Badania nad wykluczeniem cyfrowym seniorów w Polsce – ujęcie bibliometryczne	113
6.3.	Obszary badań nad wykluczeniem cyfrowym seniorów w krajowym piśmiennictwie	116
6.3.1.	Badania teoretyczno-koncepcyjne i systematyzujące	116
6.3.2.	Badania empiryczne	118
6.3.3.	Badania opierające się na technikach ilościowych	121
6.4.	Zakres prowadzonych badań	121
6.5.	Podsumowanie	126
	Bibliografia	127
	Zakończenie (<i>J. Monkiewicz, A. Wiktorow, L. Gasiorkiewicz</i>)	133